

Provincie Overijssel
Luttenbergstraat 2
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 499 88 99
www.overijssel.nl
overijsselloket@overijssel.nl
KvK 51048329
IBAN NL45 RABO 0397 3411 21

Provinciale Staten van Overijssel

Inlichtingen bij
Dhr. Rozendaal
Telefoon +310621620304
B.Rozendaal@overijssel.nl

Datum	Kenmerk	Zaaknummer	Pagina	Bijlagen	Uw brief	Uw kenmerk
02.12.205	D2025-11-009319	2025-039177	1 van 4			

Onderwerp: Brief aan PS Rekenkameronderzoek Weer of geen weer

Toezending aan Provinciale Staten met oogmerk:
[x] ter informatie
[] anders, en wel:

Op 12 november 2025 heeft de Rekenkamer Oost aan u, de [bestuurlijke nota](#) met de [nota van bevindingen](#) aangeboden over het onderzoek van de Rekenkamer naar Klimaatadaptatie in Overijssel. Alle conclusies, aanbevelingen en overige stukken kunt u [hier](#) terugvinden.

In deze brief geeft GS haar reactie op de conclusies en aanbevelingen zoals door de Rekenkamer aan u zijn aangeboden. Hieronder treft u *cursief* de conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer aan en onze reactie in normaal schrift.

Hoofdconclusie Rekenkamer:

De afgelopen jaren heeft de provincie Overijssel ingezet op het klimaatadaptief maken van de provincie, onder meer via het programma Klimaatadaptatie. De provincie heeft meerwaarde gerealiseerd in de samenwerking met partners in werkregio's, heeft klimaatadaptatie verweven in de reguliere taken rond water en droogte en ook maken klimaatadaptatieve aspecten impliciet of expliciet onderdeel uit van andere provinciale programma's. Het verwerken van klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie -het doel van het programma- is deels gerealiseerd.

PS zijn echter in beperkte mate gefaciliteerd in hun kaderstellende en controlerende rol ten aanzien van klimaatadaptatie, wat hun mogelijkheden tot sturen en controleren heeft beperkt. Ook de sturing en controle door GS is beperkt geweest. De uitvoering van stimuleringsregelingen gericht op klimaatadaptatie, die een groot deel van het programma vormen, laat onzorgvuldigheden zien in zowel de opzet, uitvoering als de administratie ervan. Daardoor zijn middelen niet besteed en is er niet voldoende inzicht in de resultaten van de regelingen

Algemene beantwoording GS

Ten eerste wil GS de Rekenkamer Oost graag bedanken voor het gedegen onderzoek en de duidelijke conclusies en aanbevelingen. GS waardeert dat de Rekenkamer de inzet en meerwaarde op klimaatadaptatie herkent en dit ook teruggeeft in haar conclusies. We zien hierin duidelijk de doorwerking terug van onze inspanning van de afgelopen jaren. Voorbeelden van die inspanning op klimaatadaptatie, zijn de gezamenlijke projectrealisatie binnen de Impulsregeling klimaatadaptatie en de uitvoering van de bovenregionale stresstesten in 2025. Onze prestaties op het gebied van klimaatadaptatie staan weergegeven in de begroting en we informeren PS hierover via de P&C cyclus.

We bouwen steeds verder aan een klimaatrobuust en toekomstbestendig Overijssel. Zo werken we binnen het Beheerplan Infrastructurele Kapitaalgoederen (BIK) en de Uitvoeringsagenda klimaatadaptatie, natuurinclusieve, circulaire infrastructuur voor Overijssel (KANCI), toe aan meer klimaatrobuuste assets, en zetten voor de lange termijn de perspectieven in een veranderend klimaat uiteen, via het project Overijssel 2100.

Overijssel wil met de beleidsinstrumenten nieuwe Omgevingsvisie (NOO) en het nieuwe Regionale Waterprogramma (RWP) klimaatadaptatie nog meer implementeren en nog beter laten doorwerken in zowel beleid als in handelen. De conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer helpen om daarbij verder richting te geven aan de nog te nemen keuzes bij de verdere inbedding en uitwerking.

De Rekenkamer geeft aan dat Overijssel moet nadenken over de rolneming bij bovenregionale klimaatvraagstukken en projecten. Gelet op de komende nieuwe planperiode vanaf 2027, voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) en de Richtlijn Overstromingsrisico's (ROR), is het nu het moment voor reflectie en positionering op onze rol en sturing op de klimaatopgave. Ook de nog door het Rijk vast te stellen Nota Ruimte en Nationale Adaptatiestrategie (NAS) geven hierbij opnieuw richting. GS heeft vooruitlopend op deze nieuwe positionering in de Perspectiefnota 2026 middelen aangevraagd en ook toegekend gekregen van PS, voor de jaarschijven 2028 en 2029.

Bij de deelconclusies en aanbevelingen gaan we meer inhoudelijk in op de bevindingen.

Deelconclusies Rekenkamer:

- 1. PS zijn in beperkte mate gefaciliteerd in hun kaderstellende en controlerende rol rond het Investeringsbesluit Hitte, Droogte en Wateroverlast en het daaraan gekoppelde programma Klimaatadaptatie. Zo hebben ze wel financiële kaders vastgesteld, maar hadden niet de mogelijkheid zich uit te spreken over de uitwerking van deze kaders. Ook ontvingen zij toegezegde documenten pas drie jaar later (afwegingskader) of niet (routekaart en evaluatie van het Investeringsbesluit). Landelijk wordt gewerkt aan de monitoring van de effecten van de inzet op klimaatadaptatie. De provincie Overijssel heeft daar tot nu toe weinig op ingezet. In het programma Klimaatadaptatie worden drie doelen gesteld, waarvan er twee in feite rolopvattingen zijn. Op het geformuleerde doel: het verwerken van klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie kan worden gestuurd en de voortgang bijgehouden. Dit doel is deels gerealiseerd, maar nog niet op alle onderdelen waar dit verwacht mag worden.*
- 2. De provincie Overijssel zet in op klimaatadaptatie door samen te werken met bestuurlijke partners en zelfstandig via stimuleringsregelingen en in de lijnorganisatie. Bij de opzet, uitvoering en administratie van de stimuleringsregelingen mist zorgvuldigheid. Daardoor zijn middelen niet besteed en is er niet voldoende inzicht in de resultaten van de regelingen. Desondanks laat de samenwerking met partners duidelijk meerwaarde zien, al kunnen bovenregionale projecten nog meer worden opgepakt. Ook is klimaatadaptatie al verweven in de 'reguliere' taken op het gebied van droogte en wateroverlast en komen klimaatadaptatieve aspecten impliciet of expliciet tot uitdrukking in andere programma's*

Beantwoording GS op deelconclusies

GS herkent zich tot op zekere hoogte in de conclusie met betrekking tot de beperkte sturing door PS op gebied van klimaatadaptatie. Daar waar GS over de uitvoering van het programma en de beleidsdoelen gaat, is een periodieke terugkoppeling naar PS, belangrijk voor de invulling van de rol van PS. Deze sturing en verantwoording op de prestaties, loopt via de reguliere beleidscyclus. Daarnaast wordt PS regelmatig meegenomen in beleidsontwikkelingen via infosessies op de klimaat- en waterthema's.

GS deelt de conclusie van de Rekenkamer met betrekking tot het feit dat de klimaatdoelen onvoldoende concreet gedefinieerd zijn. Dat maakt een goede monitoring op voortgang van beleidsdoelen lastig en daarmee de verantwoording erover. GS gaat onderzoeken hoe Overijssel hier in uitvoering en beleid, een betere invulling aan kan geven. Daarbij gaan we gebruik maken van de goede voorbeelden die de Rekenkamer aanhaalt.

GS deelt de conclusie dat er meerwaarde is ontstaan in de samenwerking met de partners binnen de werkregio's. Ook de conclusie dat klimaatadaptatie al deels geïmplementeerd is binnen de Omgevingsvisie ondersteunt volgens GS de nu ingeslagen beleidsrichting in de Ontwerp Omgevingsvisie en het ontwerp Regionaal Waterprogramma. De uitvoering moet daarbij meer concreet en meer zorgvuldig worden ingezet. GS zal zich inspannen voor een meer integrale en transparante uitvoeringsagenda voor klimaat, bodem en water.

Aanbevelingen Rekenkamer:

1. *PS: Verzoek GS om alle aspecten van klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie op te nemen en deze passend uit te werken. Klimaatadaptatie is nog niet in alle onderdelen van de Omgevingsvisie geïntegreerd. Zo wordt er nog onvoldoende aandacht besteed aan de gevolgen van extreem weer op provinciale infrastructuur, landbouw, natuur en vitale en kwetsbare infrastructuur. Door deze aspecten van klimaatadaptatie in de Omgevingsvisie te verwerken, geeft de provincie invulling aan het eigen voornemen om het beleid 'klimaatproof' te maken.*
2. *PS: Verzoek GS om landelijke initiatieven te volgen om de effecten en de voortgang van de inzet op klimaatadaptatie in beeld te brengen en, waar relevant, aan te sluiten. Het is momenteel nog niet mogelijk om de effecten van klimaatadaptatie te monitoren, wel lopen er verschillende landelijke initiatieven om effectmonitoring in de toekomst mogelijk te maken. Daarmee kan er op termijn beter gestuurd worden op de voortgang van klimaatadaptatie.*
3. *PS: Verzoek GS om de stimuleringsregelingen gericht op klimaatadaptatie beter op te zetten, uit te voeren en te administreren. Stimuleringsregelingen gericht op klimaatadaptatie zijn niet in alle gevallen goed opgezet, uitgevoerd en geadministreerd. Hierdoor is onderbesteding ontstaan en is er minder zicht op de resultaten.*
4. *PS: Verzoek GS te bepalen welke rol de provincie wil innemen binnen klimaatadaptatieve projecten op (boven)regionaal niveau. Voor regionale en bovenregionale projecten zijn gemeenten niet de aangewezen partij om als trekker op te treden. Partners binnen de werkregio's verwachten dat de provincie een grotere rol inneemt binnen de aanpak van (boven)regionale opgaven.*
5. *PS: Verzoek GS om te bepalen welke rol de provincie in wil nemen binnen de DPRA-werkregio's vanaf 2027. De herijking van het DPRA in 2026 en het eindigen van de Impulsregeling klimaatadaptatie in 2027 bieden een goede gelegenheid voor de provincie om haar rolopvatting te actualiseren.*
6. *PS: Verzoek GS een jaar na de behandeling van dit rapport inzicht te geven in de implementatie van de aanbevelingen. Met deze aanbeveling die in elk onderzoek terugkomt, bevorderen we de doorwerking van rekenkameronderzoek.*

Beantwoording GS op de aanbevelingen

1. Overijssel kenmerkt zich door gebiedsgerichte aanpak waarbij doelbereik wordt behaald door in gebieden met de belanghebbenden samen te werken en met oog voor natuur, leefbaarheid en landbouw te werken aan het behalen van doelen. De Omgevingsvisie geeft belangrijke handvatten door wel de doelen te benoemen, maar niet op alle onderwerpen al sectorale aanpak voor te schrijven.
2. GS zegt toe om onderzoek te doen hoe we de voortgang van onze inzet op klimaatadaptatie beter in beeld kunnen brengen. Zoals ook beschreven in onze reactie bij de deelconclusies. We nemen kennis van de voorbeelden die de Rekenkamer aanhaalt en sluiten aan bij de landelijke ontwikkelingen en komen in 2026 met een voorstel.
3. GS ondersteunt het verzoek om de stimuleringsregelingen beter op te zetten. Na een wat rommelige beginperiode loopt het proces rondom de impulsregeling klimaatadaptatie, en de cofinanciering vanuit de provincie, inmiddels beter. Alle beschikbare rijksmiddelen zijn toegekend aan projecten binnen de werkregio's en er wordt volop gewerkt aan de uitvoering. Na 2027 loopt deze rijksregeling af, en zullen we ons opnieuw moeten positioneren op onze inzet en rol in de samenwerking. Ook de Overijsselse Wateriaanpak die nu in ontwikkeling is, kan hier een verbindende rol in spelen.
4. Binnen de lopende planperiode tot eind 2027 is de inzet gericht op de uitvoering van de projecten onder de impulsregeling klimaatadaptatie. Zoals aangegeven in de reactie op aanbeveling 3, zal er een nieuwe positionering nodig zijn om klimaatadaptatie, waaronder de bovenregionale aanpak meer vorm te geven. Dat kan alleen met participatie van onder meer de DPRA-werkregio's. Hierover gaan we in 2026 het bestuurlijke gesprek aan met onze partners.
5. GS onderschrijft de noodzaak tot positiebepaling binnen opgaven van klimaatadaptatie en binnen de DPRA-werkregio's in het bijzonder. Zie hiervoor ook de beantwoording onder aanbevelingen 3 en 4
6. GS zegt toe om een jaar na behandeling van dit rapport in PS, inzicht te geven in de voortgang van de toezeggingen en de implementatie van de aanbevelingen.

Het onderzoek van de Rekenkamer geeft GS inzicht op de doorwerking van onze bestuurlijke inzet op klimaatadaptatie. De aanbevelingen geven goed aan waar de verbeteringen te behalen zijn. Duidelijk is ook dat klimaatadaptatie nog meer integraal geïmplementeerd kan worden in ons denken en handelen. In die samenwerking bouwen we stap voor stap aan een toekomstbestendig Overijssel.

Gedeputeerde Staten van Overijssel,

voorzitter, A.P. Heidema

secretaris, N. Versteeg